

MAGYAR POLGÁR

Előfizetési árak:

Egész évre 28 korona, fél évre 14 korona, negyed évre 7 korona, egy hónapra 2 korona, 40 fillér. — Egyes szám ára 10 fillér.
Megjelenik naponként, — az ünnepek kivételével.

Felelős szerkesztő:

HEGYESY VILMOS.

Kiadó és lap tulajdonos:

AJTAI K. ALBERT.

Szerkesztőség: Farkas-utca 8.

Hirdetések 1 cm.-ként 10 fillér, nyílttér petit sora 40 fillér

Kiadóhivatal: Deák Ferencz-utca 4. sz. aj.

A politikai horizont.

Budapest, febr. 26.

A delegációk ülészaka véget ért. Mozgalmasnak, érdekesnek ígérkezett s ilyennek bizonyult. Tagadhatatlan, hogy az egész ország nagy várakozással tekintett a bécsi tárgyalások elé s minden objektív embernek be kell vallania, hogy a várakozásoknak meg is felelt. Az ideai delegációk új határkövét jelzik nemzeti politikánk extenzív fejlődésének. A nemzeti eszménynek új csatornák nyíltak meg, melyeken át benyomult a közös hadsereg nagy területére.

De a legaktuálisabb kérdés az, vajjon mindaz, a mi nagy eredményt elértük, elegendőnek fog-e bizonyulni a magyar politikai élet normális rendjének helyreállítására?

Mielőtt a kérdés taglalását megkísérelnők, konstatálni óhajtjuk, hogyha egyáltalán békés eszközökkel a rendet helyreállítani lehetséges, úgy a most alkalmazott eszközöknek és módoknak meg kell felelniök a kívánatos célnak. A magyar parlamenti harcz katonai jelszavak alatt indult és az eredmények épen a katonai téren nyujtanak annyi, a mennyit elérni félesztendővel ezelőtt a felfogásokkal tisztában levő politikus alig remélhetett.

Hol van hát a hiba, ha most a delegáció végén bizonyos pesszimista hangulat kap lábra s egyre erősödik az aggodalom, hogy a parlamenti békesség helyreállítása nem fog sikerülni?

Ugy véljük, hogy az emberekben és nem az objektív momentumokban. A de-

legácziós tárgyalások minden figyelmes szemlélőjének látnia kellett, hogy az ülészek elején, a hadügyminiszter felszólalása után is még a hangulat enyhe és békülékeny volt. A függetlenségi delegátusoknak és első sorban Ugron Gábornak beszédei ez időben minden bántó élességet, minden elkeseredést nélkülöznek. Ám ebben az időben magához ragadta az opposíció delegációsális vezényletét gróf Apponyi Albert. A néppárti Rakovszky István még elismerését fejezi ki a hadügyminiszter iránt, Okolicsányi, Ugron függetlenségi álláspontjuk fentartásával enyhén kritizálnak, a mikor Apponyi gróf kibontja a harci lobogót s a következő napokban a harcz tüze messze világító lánggal gyulad ki. Rakovszky István már harci riadót fu, Ugron menydörög, Okolicsányi az obstrukció folytatását proklamálja. Ez volt a chronológia, így tapasztaltuk ezt Bécsben, a közvetlen közelben.

Apponyi gróf hirdette, hogy a kormány silányságokkal jó haza, hogy a szabadelvűpárt programját nem váltotta be. Ezen körülmények között nem kellett-e csökkennie az obstrukció beszüntetését sovárgók reménykedésének?

Hogy lesz, mint lesz, azt ma megjósolni hálátlan feladat, mert hiszen a magyar politikában a meglepetések vajmi gyakoriak. Egy bizonyos: Apponyi Albert gróf, ha igazán ellenzi és elítéli és az ország érdekeire károsnak tartja az obstrukciót, úgy nagyon rossz politikát csinált az utolsó hét alatt. Fát hordott arra a tüzre, a melynek eloltását ő maga szükségesnek hirdeti.

Lesz-e hatása e politikának és mennyi-

ben a helyzet alakulására, az első sorban is a Kossuth-párttól függ. A míg ez a párt meg nem szédülő fővel és tiszta láttal hatol át a szövevényeken, addig nem kell semmitől sem tartanunk. Addig izoláltan marad az Ugron-frakció. Mert a nyílt támogatáshoz kevés hajlandósága van a két közjogi alapon álló párt tagjainak. És a míg az obstrukció izolálva marad, a küzdelmének végső lobbanása csak napok kérdése lehet. A Tisza-kormány pedig szárazon tartja a puskaporát. (K—sz.)

Politikai hírek.

Kolozsvár, febr. 27.

A képviselőház ülése. Mint távirati tudósításunk már jelezte, a képviselőház kedden — márczius 1-én — tartja meg első ülését. Egy könyvomatós a képviselőház ülésére vonatkozólag, állítólag megbízható helyről, a következőkről értesül: A képviselőház ülésében, melynek egyedüli tárgyát a napirend megállapítása fogja képezni, több napirend előtti felszólalásban és bejelentett interpellációkban szóvá fognak térni a szociálista tüntetések alkalmával tanúsított rendőri eljárás, a sajtó-cenzúra, illetőleg a szociálista sajtó-termékek tömeges lefoglalása és a szociálista népgyűlések betiltása. A szabadelvűpárt klubhelyisége előtti tüntetés ügyében, hír szerint, Benedek János fog interpellálni.

Időszaki választások. Sepsi-Szent-Györgyről jelentik, hogy Háromszék vármegye központi választmánya márczius 5-ére tűzte ki az *ilyefalvi* választást. Választási elnök Vajna István árvaszéki ülnök, helyettese Józsa Sándor református esperes. *Szentkeresztly* Béla báró, a szabadelvű jelölt bejárja a választási kerületet és mindenütt

TÁRCZA.

Tanterv és biológia.

(Töredékes eszmék biológiai alapon nyugvó tanterv előkészítésére.*)

Írta: **Lőte József** dr. egyet. orvos-tanár.

Középiskolánk alaphibája az u. n. *iskolai túltelherelés*. A tantervbe annyiféle tanulni való olyan nagy terjedelemben és olyan irányu feldolgozásra van kitűzve, hogy azt az ifju szervezet minden ereje megfeszítésével sem képes jól elvégezni. Ez az eredménytelenség magában véve még nem is volna nagy baj. Hanem a szellemi megerőltetés olyan káros hatással van az ifju szervezet testi-lelki fejlődésére, hogy azt csak akkor tudnók megítélni a maga teljes nagyságában, ha módunkban volna a mostani eredménytelenség összehasonlítani azt az óhajtott eredményt, a melyet egy biológiai és didaktikai szempontból lehetőleg tökéletes tanulmányi tervezettel gyakorlatilag el lehetne érni. Nem tu-

* Felolvasta az Orsz. Középiskolai Tanáregyesület kolozsvári körének 1904 febr. 20-iki ülésén.

dom, nem is vizsgálom most: hogyan lett olyanná a jelenben érvényes tanulmányi tervezet, mint a milyen. Talán a szakszerűsége való törekvés tulságos mértéke jutott érvényesülésre benne, vagy idegen példa hatására keletkezett, vagy pedig mind a két tényező együttes hatásának az eredménye. Elég az hozzá, hogy gyakorlatiasnak egyáltalában nem mondható: olyan egyoldalú szerződésféle. Ki van szabva benne a munka anyaga és végrehajtásának módja, de a munkaerővel és későbbi sorsával nem számol komolyan. Kép nélkül szólva, a tantervben ki vannak jelölve a tanulmányi tárgyak, hogy azokból mennyit és hogyan kell eltanítani, de a tanuló ifjuság szellemi ereje, testi-lelki derekas fejlődésének, sajátos egyéni vonásai kidomborításának a feltételei nem részesülnek a köteles figyelemben. Így aztán nincs mit csodálkozni, hogy hatása általában rosszabb az eredménytelenségnél, mert a természet törvényei ellen rugódzni hiába való. Egy szó mint száz: ezéjárt téveszti a tanulmányi tervezet. Mert mi a nevelés és tanítás feladata? ... *Hát módszeresen elősegíteni a szülőktől örökölt testi-lelki jó tulajdonságok mentől tökéletesebb kifejlődését s ébren öröködni, hogy a rossz tulajdonságok lehetőleg szunnyadó álla-*

potban maradjanak. Világos, hogy helyes neveléssel az *egyéni* lehetséges legkötelesebb fejlődést érhetjük el. És ezt nemzedékről nemzedékre következetesen folytatva, az utódokban a fajnak előre meg nem határozható mértékű tökéletesedésének kell bekövetkeznie, a mint az okszerű állattenyésztés bámulatos eredményű példái után jogosan várhatjuk. Nem gondolom, hogy megütközzék valaki ezen a párhuzamon, mert ma már mindenkinek tudnia kell, hogy az embernek nincs különleges helye a természetben, sőt a biológia általános nagy törvényei minden élő lényre illenek és kötelezők. Ha tehát lehetséges megfelelő módon a növényt, az állatot nemesíteni, helyes, ezéltudatos neveléssel az embert is lehet fokozatosan testileg széppé, értelemben nagygyá, szívben nemessé fejleszteni idővel. Már pedig az ifjuság testi-lelki fejlődését irányító intézményes gondoskodásnak erre ezéltudatosan kell törekednie. S ehhez az ideális eredményhez képest milyen a mai nevelés eredménye? Szűkebb körre is vonatkoztatom a kérdést: milyen az *iskolai* nevelés eredménye? Mert bizony az iskolára néz a nevelés kötelessége is, nem csupán a tanítás. Csak kivételesen hozhatja fel jogos mentsé-

lelkesséssel fogadják. — *Moórról* jelentik, hogy *Széchenyi* Viktor gróf szabadelvűpárti és *Perczel* Béla néppárti jelöltek között a pótválasztás *Bodajkon* március 8-án lesz, előreláthatólag nagy küzdelemmel.

A Bihar vármegyei szabadelvűpárt. *Nagyváradról* jelentik, hogy a szabadelvűpárt *Tenkén* szervezkedő-ülést tartott, melyen a vármegyei párt részéről ott voltak: *Szunyogh* Szabolcs, *Markovics* Antal, *Papp* János, *Telegdi* József képviselő és mintegy 500 főnyi lelkes közönség. *Szunyogh* Szabolcs tartott megnyitó beszédet, melyet lelkesen megélték. A kerületi szabadelvűpárt elnökevé ifjú *Nadányi* Miklóst választották meg. Gyűlés után lakoma volt.

A magyar delegáció.

Bécs, febr. 26.

A magyar delegáció ma befejezte tanácskozásait. Az utolsó ülésen *Ugron* Gábornak azon indítványa került tárgyalásra, hogy a magyar ezredekben az ezrednyelv meghatározásánál az államnyelv különös tekintetbe veendő és a magyar nyelv állapítandó meg ezrednyelvvül, ha az ezred relatív többsége beszél magyarul. *Jekelfalussy* altábornagy felvilágosításai után még *Apponyiék* se helyeselték ilyen formájában az indítványt s helyette a szabadelvűpárti delegátusok esatlakozásával gr. *Apponyinak* oly értelmi javaslatát emelték határozattá, hogy a magyar ezredekben az ezrednyelv megállapításánál, így a legénységnek oktatási- és kiképzési nyelv szempontjából való osztályozásánál első sorban a magyar nyelv tudása veendő figyelembe. Ez a határozat ismét a magyar nyelvnek a hadseregben való érvényesítése felé történt haladását jelenti. Végül a delegáció letárgyalta és elfogadta a hadi tengerészet költségvetését, követelte a beszerzéseknél a kvóta arányának pontos betartását.

Ezzel a delegáció érdemleges tárgyalásai véget értek.

A közös ügyek tárgyalására kiküldött magyar országos bizottság ma délelőtt tíz órakor tartott ülésében folytatta tanácskozását.

Szapáry Gyula gróf elnök megnyitván az ülést, a jegyzőkönyv vezetésére *Pap* Gézát, a szónokok neveinek jegyzésére pedig *Rudnyánszky* József bárót kéri fel.

A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után az országos bizottság a hadügyi albizottság

jelentésének kapesán hozott határozatokat vég-szerkesztésükben is elfogadta.

Következett ezután a határozathozatal *Ugron* Gábornak az ezrednyelvek megállapítására vonatkozó határozati javaslata felett.

Jekelfalussy Lajos altábornagy azzal a felvilágosítással szolgált, hogy ezrednyelv a legénységre nézve egyáltalán nincs; az ezrednyelv meghatározása kizárólag csak a tisztre vonatkozik, hogy ez tanulja meg azt a nyelvet, a melyen ez ezredben legalább 20 százalék beszél. De miután némely kiegészítő kerületben négy nyelvet is beszélnek, az előléptetési szabályzat értelmében legalább egyet kell ezen nyelvek közül birnia.

A legénység oktatása nem történik az ezred nyelvén, hanem azon a nyelven, a melyen az illető legény beszél. A hol különféle nyelvű legénység van, ott egyes csoportokat állítanak össze és ezeket oktatják azután a saját anyanyelvükön.

Miután ez a kérdés inkább csak a csapatok belservesztését illeti, kéri *Ugron* határozati javaslatának mellőzését.

Apponyi Albert gróf a ma nyert felvilágosítások után belátja, hogy *Ugron* határozati javaslata eredeti alakjában nem fogadható el, mert az azon alapult, hogy minden ezredben egy ezrednyelv állapítatik meg; ennek helyébe a maga részéről a következő határozati javaslat elfogadását ajánlja: A magyarországi ezredekben az ezrednyelv megállapításánál, így a legénységnek oktatási és kiképzési nyelv szempontjából való osztályozásánál első sorban a magyar államnyelv tudása veendő figyelembe és csak azoknál, a kik azt nem bírják, a nem magyar anyanyelv.

A kérdés felett beható vita indult meg, a melyben résztvettek **Okolicsányi** László, **Münnich** Aurél előadó, **Bolgár** Ferencz, **Keglevich** István gróf és **Hegedüs** Sándor, a kik — **Keglevich** kivételével — valamennyien hozzájárultak gróf *Apponyi* Albert indítványához, melyet az albizottság többsége is magáévá tett *Ugron* Gábor határozati javaslataival szemben.

Következett a tengerészeti albizottság jelentésének tárgyalása

Teleki Sándor gróf előadó tüzetesen ismerteti a hadi tengerészet 1904. évi költségvetését és előterjeszti az albizottság ismert határozati javaslatát.

Dániel Ernő: A hadi tengerészet vezetősége egy jelentésben kiemelte, hogy 1901-ben, a mely évre vonatkozólag az utolsó zárszámadások intézkednek, Magyarország részesedése a szállításokban 13 százalékra emelkedett, vagyis 1900 évi részesedéshez képest 2 százalékkal javult. Ez a tény a mellett tanuskodik, hogy a hadi tengerészet vezetősége folyton javítani akar azon hátrányon, a mely Magyarországot eddig azon körülménynél fogva érte, hogy a szállításoknál

nem részesedett azon kvóta arányában, melylyel a hadi tengerészet költségeihez hozzájárult.

Szóló azt hiszi, hogy a közös kormány, a mely utóvégre is nem egy *Reich*-nak kormánya, hanem két, pénzügyileg, gazdaságilag és közjogiilag is egymástól teljesen független állam közege, mind a két állam iránt egyforma kötelességgel bír és ezen tünet ezentul sokkal nagyobb mértékben fog kidomborodni és kifejezésre találni, mint a hogy azt a multban tapasztaltuk.

Azon reményben, hogy ezen eljárásban is tetemes módosulás és változás fog beállni, a költségvetést általánosságban a részletes tárgyalás alapjául elfogadja

Kubinyi Géza behatóan indokolja multkori magatartását és kijelenti, hogy nem ugy gondolkozik politikailag, hogy ha a hadügyi vezetőség azokat a katonai programpontokat, a melyeket a szabadelvűpárt fölállított és a melyek alapján a mai kormány megalakult, egyszerűen félretenné, akkor ennek konzekvenziája az volna, hogy Magyarország kormánya megbuknék és a hadügyi kormány dekorálva bizonyos bizalmatlansággal, de megkapva az eszközöket a további kormányzásra, azt tovább folytatná, Magyarország kormánya pedig mandátumát letenné. Azt tartja, hogy ha a hadügyi kormány mindazokat a pontokat, a melyek hadügyi szempontból a programban benn foglaltatnak, az utolsó betűig mind be nem váltja, szóló a legelső alkalommal, a midőn világosan kitűnnék az, hogy a hadügyi kormány kötelességét ebben az irányban nem teljesíti, az előterjesztendő költségvetést nem szavazná meg és azt hiszi, hogy a magyar parlament többsége bizalmából itt ülő és a magyar parlament többségét reprezentáló egyének ugyanezen kötelességet teljesítenék. Bizalommal viseltetik a hadügyi kormány és a hadi tengerészet iránt és a betervezett költségvetést ugy általánosságban, mint részleteiben elfogadja.

Okolicsányi László a hadi tengerészettel szemben nem foglalhat el más álláspontot, mint magával a hadügyminiszteriummal szemben.

Eljők a vitát bezárja.

Sényi Péter sorhajóhadnagy a hadi tengerészet vezetősége nevében és megbízásából a felvetett kérdésekre megadja a feleletet.

A tengerészeti parancsnokság nevében kijelenti, hogy a tengerészeti parancsnokságnak minden törekvése oda irányul, hogy Magyarország részéről a kvóta arányában a tengerészet költségeire kiadott és megszavazott pénzösszegek Magyarországra visszatérüljenek. (Helyeslés.) Nagyön természetes dolog, hogy ez máról holnapra nem történhetik, de a jövő évek országos bizottságának bizonyára módjában lesz meggyőződni arról, hogy a viszonyok e tekintetben évről-évre javulni fognak és talán már a következő delegációban alkalma lesz a vezetőségnek

gúl az iskola azt a kifogást, hogy a családi nevelés nem támogatja őt a munkájában. A legtöbb esetben a legjobb akarattal sem támogathatja, részint mivel a növendék a családi tüzhelytől távol, az iskola székhelyén tölti tanuló idejének legnagyobb részét, részint pedig mivel a szülők különböző okokból nem alkalmasok a nevelés fontos munkájára. Ellenben az iskolának alkalmasnak kell lennie. Neki szakértelemmel, szeretettel és azzal a tudattal kell teljesítenie ezt a szent feladatot, hogy nemcsak növendékének, hanem egyszersmint nemzetének sorsa van letéve a kezébe. Nos, hogy milyen a mai iskolai nevelés eredménye, milyen a jelenben érvényes tanulmányi terv hatása a középiskolai oktatásra, azt némely pontra nézve más helyen már kimutattam.* A végeredmény az, hogy az ifjúság általában testileg fejletlen állapotban, a tulnyomóan elvont természetű tanulmánytól kifáradt elmével és magasabb rendű célok iránt kevésbé fogékony kedéllyel hagyja el a középiskolát. Innen a gyakori panasz pl. az egyetemen, hogy az ifjúság nemcsak kellő alapismeretek nélkül fog

szaktanulmányaihoz, nemcsak hogy a gondolkodása fejletlen, és szegényes gondolatvilágának nem tud kifejezést adni sem szóban, sem írásban, de még a jövőendő élethivatásához okvetetlen megkivántató ismeretek megszerzésére is erőtlén a törekvése, nemhogy a nem kötelező tantárgyak iránt is mutatkoznék benne élénk érdeklődés. Azonban ez természetes következménye a jelenben érvényes középiskolai tanterv hatásának. Mert nézzük csak egy kissé közelebbről a dolog folyását. Reggeltől fogva délig iskolában van a növendék. Akkor haza megy ebédelni. Ebédig még átnézi a délutáni leezkét, vagy írásbeli feladatot, rajzot — mit készít. Ha idejében elkészül az ebéd, eszik, úgy a hogy, némelykor bizony a könyv a tányér mellett s evés közben belé-belé pillant. Azonban még rendes háztartásban is megesik némelykor, hogy késik az ebéd s a gyermek ebéd nélkül szalad vissza az iskolába, nehogy elkésék az órától, legfőkébb ha valami maradékot, vagy egy darab kenyeret kap be hamarjában. S láttam én már serdülő leánykát, a ki ilyen esetben teljesen felkészülve, kalaposan ült az aztálnál s a neki külön bevitt félig-kész ételből olyan sietve kapdosott be egy néhány falatot,

hogy akár mindjárt a háta mögé hajigálhatta volna. A menés-jövésével is eltelik több kevesebb idő. A délutáni leezke után haza ér a növendék. Nosza neki, tanulj, készülj holnapra! Vacsora után folytatja, rendesen késő estig. Akkor testben-lelekben kifáradva, lefekszik a gyermek. A szellemi munkától felizgatva, nehezen alszik el és nyugtalan az álma. Reggel korán föl kell kelni, hogy felkészülhessen, a reggelijét bekap-hassa és idejében megérkezhezzék az előadásra. És ez így foly esekély különbséggel napról-napra a szorgalmi idő alatt. Ehhez a rendes iskolai munkához járul sokaknál ráadásul zene, rajz, idegen nyelvek stb. tanulása. Szóval, sok és megerőltető a szellemi munka, mert a fejlődő agyvelő munkabíráshoz képest aránytalan a tulnyomóan elvont természetű tanulmányok tömege. Ezzel szemben a pihenés rövid és nem kellően nyugalmas. A táplálkozása hiányos még az olyan növendékeknek is, a kinek különben volna mit ennie. Ehhez járul, hogy a folytonos elfoglaltatás és zárt helyiségben való tartózkodás miatt vajmi kevésbé tudja kivenni a részét a növendék a fejlődő szervezetre nézve pótolhatatlan erőteljes és sok mozgásból a szabad levegőn és így persze a tudónak s illetőleg a vérnek bő mennyi-

* Lőte. Megjegyzések a középiskolai oktatásra. Kolozsvár, 1902. Ára 40 fillér. Kapható Stein könyvkereskedésében.

megmutatni, hogy milyen őszinte erre irányzott törekvése.

Az országos bizottság a tengerészeti költségvetést általánosságban elfogadja, valamint elfogadja az *albizottság határozati javaslatát is*.

A részletes vita folyamán a tengerészeti akadémia tételénél *Okolicsányi László* kérdést intéz a fumei tengerészeti akadémiába való felvételre nézve és arra nézve, hogy a német nyelv tudása mennyiben képez nehézséget, továbbá kimutatást kér arról, hogy a tengerészeti tisztikarban a magyarság milyen arányban van képviselve.

Sényi Péter sorhajóhadnagy azt válaszolja, hogy a feltételnél a német nyelv ismeretét egyáltalában nem követelik meg, csak hogy az illetőnek az első évben meg kell tanulnia a német nyelvet.

A tengerészeti akadémia első évfolyamában a magyar állampolgárok száma 41 százalékot tett ki. A hadi tengerészetnél 700 és néhány tiszt között 159 magyar állampolgár van, a kik közül 58 érti a magyar nyelvet.

Maga a tétel, valamint a többi tételek és a hadi tengerészet által benyújtott összes előterjesztések elfogadtattak.

Ezután a zárszámadási albizottság jelentése, valamint az egyesült négyes albizottság jelentése vita nélkül elfogadtatott, mire az ülés fél egy órakor véget ért.

A holnap délelőtti ülésen hitelesítik a mai határozatokat, a holnap délutáni ülése pedig átveszik az osztrák delegáció nuncziúmat.

Az orosz-japán háború.

Kolozsvár, febr. 27.

Az oroszok világgá kürtölt port-arturi győzelméről érkező hírek mind jobban azt igazolják, hogy ez az orosz diadal valóságos pirrhusi győzelem volt. A japán flotta veszteséget szenvedett ugyan, de ennek árán ügyes esellel végrehajtotta a port-arturi kikötő elzárását, úgy, hogy az orosz hajók most nem mozdulhatnak az uszó-aknákkal körülvett kikötőből.

A hatalmak magatartását illetőleg igen fontos momentum az, hogy az angol felsőház ülésén a külügyi államtitkár határozottan kijelentette Anglia semlegességét, melyet egyelőre nem hajlandó elhagyni. Minden ezzel ellenkező híradást koholmánynak jelentett ki az angol kormány, mely nyíltan hirdeti, hogy semminemű olyan intézkedést nem tett, mely arra vallhatna, hogy semleges magatartását megváltoztatni készül.

ségű éltető oxigénnel való ellátásáról sem lehet szó. Természetes, hogy ilyen körülmények között a gyermekek, a zsenge ifjak, különösen a serdülő leányok a szorgalmi idő alatt lesoványodnak, étvágytalanok, sáppadtak, kedvetlenek, idegesek, fejfájósak. A mi kevés vért, húst a szüneten gyűjtenek, vajnai hamar odalesz, mihelyt újból fölveszik az ígát. Így aztán szükségképpen hiányos lesz a test és vele együtt az agyvelő fejlődése is. — Hát ez így nem jól van, ezen okvetlenül változtatni kell. Mert az mégis csak szégyenletes egy állapot, hogy a midőn borjaink, csikóink és egyéb hasznos növendék állataink helyes neveléséről okosan gondoskodunk, gyermekeink testi-lelki fejlődését botorul akadályozzuk, a helyett, hogy minden kitelhető gonddal elősegítsük. Az értelmes gazda a növendék borjunak, csikónak csekély térfogatu, gazdag tápláló erejű takarmányt juttat áldozattal is, nehogy a mértéktelenül megtömött gyomor súlya a gyönges gerinczet meghajlitsa; gondoskodik, hogy egész nap, sőt lehetőleg még éjszaka is szabad levegőn tartózkodjék; meglegyen a faj szerinti igényének megfelelő erőteljes és sok szabad mozgása, mert csak így marad épen az *étvágya*, csak így fejlődik erős, ellenálló szép állattá, s mert

A port arturi győzelem.

Berlin, febr. 26.

Az oroszoknak állítólagos port-arturi győzelmét a katonakritikusok nagyon lenézően ítélik meg. Így *von Rustau* tengerészeti kapitány a *Lokalanzeiger*-ben azt írja, hogy az állítólagos gyűjtő-hajók feltüntetése vonatkozólag nyilvánvalónak látszik egy magyarázat, a mely abból a jelentésből következik, hogy az akezió után következő reggelen *Port-Artur előtt uszó aknákat vettek észre*. A japán hajók valószínűleg azt az utasítást kapták, hogy némi távolságban a kikötőtől ugynevezett szóró aknákat rakjanak le.

Ezek a veszedelemes romboló eszközök, a melyek már több hadi tengerészetnél el vannak fogadva, a velük felszerelt hajókról minden tetszés szerinti helyen a tengerbe vethetők és miután horgonyuk a tengerfenéket érte, automatikus módon a kívánt magassáig fölzállanak a víz színe alatt és bizonyos biztonsági határidő lejártá után maguktól megélesednek s mihelyt egy hajó beléjük ütközik, fölrobbannak. A víz felszínére került aknák valószínűleg szóró aknák, a melyeknek mélybeállítási készüléke nem működött rendesen. Hogy ha ez valósággal így van, akkor az orosz hajók most sokkal kellemetlenebb helyzetben vannak, mint eddig voltak, mert ha nem is sikerült a japánoknak egész sor szóró aknát lerakni, már néhány ilyen aknának exisztenciája is elégséges, hogy az orosz hajóknak a port-arturi kikötőből való kimenetelét lehetetlenné vagy legalább is a legnagyobb mértékben kockáztatott vállalkozássá tegye. Mielőtt az orosz hajók a sik tengerre mennek, előbb a kikötő bejáratának egész környékét nagy terjedelemben gondosan ki kell kutatni ugynevezett aknakereső hajókkal s erre különösen a mostani rossz időjárás mellett több hét kell.

Egy másik katonai szakíró azt mondja, hogy a legnagyobb mértékben feltűnő, hogy az összes eddigi jelentésekben mindig csak a Retvizán tevékenységéről van szó és hogy a japán torpedóhajók épen ez a hajó támadták meg.

Port-Artur új parancsnoka.

Varsó, febr. 26.

Szmirnov vezérőrnagyot kinevezték a port-arturi vár parancsnokává. *Szmirnov* már el is utazott Kelet-Ázsiába.

A japán miniszterelnök nyilatkozata.

London, febr. 26.

A japán miniszterelnök kihallgatáson fogadta a *Standard* tudósítóját, a kinek a következőket mondta:

— Japánország a béke fentartására irányuló becsületes igyekezet után nehéz szívvel nyúlt a

fegyverhez. Most eldönt a kocka; Japánország gyorsan és keményen fog verekedni, hogy a háboru győzelmét megrövidítse. A mikádó valamennyi alattvalója teljesen méltányolja az angol szövetség értékét. Japánország nem akar területnagyo bódást és csak az a célja, hogy a békét szilárd alapokon biztosítsa és hogy véget vessen annak az örökös rémnak, a mely Kelet-Ázsia nyugalmát és szabadságát veszedelemmel fenyegeti.

Tüntetés az oroszok ellen.

Bécs, febr. 26.

Tegnap este gyűlést tartott a szociálista diákság, melyen szóvá tették az orosz-japán háborut és Oroszország ellen irányuló határozati javaslatot hoztak. Gyűlés után a résztvevők az orosz nagykövetség elé vonultak, zajongtak és fűtyültek. Néhány rendőr megkísérelte a tüntetők szétszórását és fegyverét is használta. Öt tüntetőt letartóztattak.

Könyv az orosz-japán háboruról.

Budapest, febr. 26.

A közel napokban egy igen érdekes könyvecske fog megjelenni Budapesten az orosz-japán háboruról. A könyvet egy osztrák-magyar vezérkari tiszt írta s e sorok írójának alkalmá volt a még kiadatlan lapokba beletekinteni. A mit a vezérkari tiszt a háboruról is nagyon érdekes s a sok mindenféle, legtöbbször ellenőrizhetlen, igen felületes és szakismeret nélkül irt újsághír közül valóságos kivezető ut. Pontos számítások, a terrén alapos ismerete, a harcban álló felek seregeinek pontos ismerete alapján a könyv írója arra az érdekes eredményre jut, hogy a hadviselő felek márczius végeig nem fognak egymásra találni. Ekkor — így folytatja a könyv írója — a következő arányszám lesz a küzdő felek között: Japánnak 240.000 embere áll készen az ütközésre, míg Oroszországnak csak 120.000 embere lehet a csatatéren, a mely *Charbin* körül lesz. Oroszország ilyen körülmények közt nem ütközhetik, hanem okvetlenül vissza fog vonulni, hogy az európai Oroszországból érkező csapatokat bevárja. Japánnak minden törekvését oda kell irányítania tehát, hogy ütközésre bírja az orosz haderőt, még mielőtt európai pótcsapatai megérkeznének. A szibériai vasut szállítási tehetségének ismerésével a könyv írója bebizonyítja, hogy Oroszország 20 nap alatt képes csak pótcsapataival együtt elérni a japán hadsereg számát, úgy, hogy körülbelül 60 napja van a japánoknak arra, hogy az oroszokat ütközésre

tudja, hogy ha az első 1—2 esztendőben elmulasztja a kellő gondozást, később minden fáradsága kárba vész. Használatba pedig csak akkor fogja, a mikor a test növése jóformán már befejeződött, s akkor is kimélve hajlja, mert tudja, hogy csak így válik munkabíró, tartós és értékes utódok nemzésére alkalmas állattá. Ellenben a szegény és tudatlan gazda azt veti oda növendék állatjának, a mit a nagyok ott hagynak, időnap előtt nehéz igába fogja, végeztet az amúgy is megcsökött állatkával nagy keservesen csekély értékű munkát, s nevel magának hosszú idő múlva bús tekintetű, sovány, esenevész állatot, a melyben sem kedve nem telik, sem hasznat nem lát belőle. Nos hát, csak nem akarunk az ifjuság nevelése tekintetében ehhez a meggondolatlan gazdához hasonlítani. Csak nem akarjuk egy helytelenül megalkotott tanulmányi terv erőszakolásával gyermekeinket a testi és szellemi visszafejlődés útjára kényszeríteni, csak nem akarunk nemzeti öngyilkosságot elkövetni?!... Fontoljuk meg komolyan a dolgot mindnyájan, a kiket illet: Szülők, tanítók, közoktatásügyi kormány, s megelégtelven az eredménytelen kísérletezést, tehetsége szerint a maga hatáskörében mindenki legyen rajta, hogy e he-

lyett az elhibázott tanulmányi tervezet helyett a fejlődő szervezet biológiai törvényeivel mentől teljesebb mértékben számot vető tervezet keletkezzék a lehető legrövidebb idő alatt, mert minden nap rombolja a magyar ifjuság agyvelőjét, a melynek egészséges fejlődéséről pedig nekünk magyaroknak kiváltképen féltékenyen kell gondoskodnunk. Én a magam részét ebből a hazafias tartozásból a nyilvánosság előtt az imént említett kis tanulmányomnak, meg ennek a néhány sornak a közreboesításával akartam leróni. Legalább jelét akartam adni, hogy az én ítéletem szerint el van hibázva a középiskolai oktatás szervezete, s a józan tapasztalás és természettudományi észjárás segítségével valamelyes irányt kívántam megjelölni, a melyben meggyőződéseim szerint reménységgel kereshetjük az óhajtott cél teljesezését. Nem tartom feladatommak, nem is egy ember dolga részletes tervezetet kidolgozni, csupán egy-két vezérlő elvet akarok a következőkben megállapítani.

*

(Folytatása következik.)

birják. Ha a japánok ezt el nem érik, hanem nyugodtan nézik az oroszok visszavonulását, akkor a japánok helyzete nagyon kedvezőtlené válik. Eddig Japán erős flottájára támaszkodhatott, ha azonban követi a visszavonuló oroszokat, egyre beljebb jut Ázsia szárazföldjén s ezzel egyidejűleg eltávolodik élelmezési segélyforrásaitól. Ehez járul még az is, hogy az oroszok által elhagyott vasutakra nem lehet számítani, bár bizonyos, hogy az oroszok a vasutat, melyre a majdan fölveendő Offenzíva alkalmával újból szükségük lesz, nem rombolják szét, de az összes vasúti kocsikat elviszik a japánok elől. Az orosz vezérkarnak és Alexejew admirálisnak Mukdenbe való visszavonulása korántsem jelent tehát visszavonulást a szó rosszabb értelmében, hanem egy olyan hadműveletet, a melynek az a célja, hogy egyrészt az oroszok időt nyerjenek az ütközésre, másrészt, hogy a japánokat elvonják élelmezési forrásaiktól. Annyi bizonyos, hogy a háboru a szakértő katona véleménye szerint is hosszú ideig fog tartani és a legnagyobb valószínűség szerint, az összes tényezők figyelembe vételével az oroszoknak irtoztos és szinte páratlan vereségével fog végződni. Soha ennél könnyelműbben még nem mentek bele háboruba katonák, mint a hogy azt az oroszok tették s tisztán helytelen információk birhatták rá a czárt arra, hogy az ellenségeskedésre annyi alkalmat szolgáltatott.

Egyről-másról.

— Budapesti levél. —

Budapest, febr. 26.

Egy társaságban voltam a múlt nap, ahol fiatal asszonyok arról beszéltek, hogy a Vigszinházba már nem lehet eljánni. „Az erény utjai” után, már nem lehet. Nem nyilváníthattam véleményem, mert nem járok a Vigszinházba, csak nagyon ritkán, elvétve. Nem prüderiából nem járok, csak ép a műsora nem az én genrem és messze van hozzám. Kóborogni pedig éjszaka, nem magányos nőnek való mulatság. (A „magányos” szó nagyon divatban van mostanában, a mióta Kürty Klára az ország szívéhez szóló panaszában: magányos nőnek nevezte magát. Magányos primadonnát ugyan még nem igen látott a világ, de az mindegy.)

Tehát hallgattam az asszonyokat, a jelzőiket, felháborodásukat és — megnéztem „Az erény utjait”, a Vigszinház legújabb szenzációját. Megnéztem és nem mondhatok róla egyebet, minthogy az egész darabnak az az egyetlen hibája: a miért nem Dumas írta. Ha a Dumas nyelvén beszélne benne az emberek, senki sem botránkozna meg rajta azon okból, mert a Nemzeti Színházban adnák. Tehát: csak a beszéd. De nézzük csak. Ezen a nyelven nemcsak Flers és Caillavet beszélget az emberét, ezt a nyelvet nagyon sok szalonnak a tónusa.

Beszélik: nők, férfiak vegyest. Vannak asszonyok, kik kétértelmű szók nélkül két mondatot sem tudnak kimondani és hallottam nőket, a kik ilyen felszólítással fordultak férfi ismerőshöz: mondjon valami szemtelen viccet!

S az ilyen felszólításnak nem sok férfi tud ellent mondani és mond vicceket. Ő nagysága persze pukkadozik s a vicezelő urat következő kommentárral adja tovább barátainak: „Egy kicsit szemtelen, de nagyon kedves és szellemes”.

Akárcsak: Chaumette az erény utjaiban.

Nos hát, én nem bánom, ha meg is kövözik érte, de kimondom, hogy a mai divat társalgási nyelve semmivel sem különb a Chaumette nyelvénél, sőt alacsonyabb, mert nem olyan szellemes. És mégis kigyót-békát kiálta-

nak a Vigszinház új darabjára, pedig ott csupa szellemes emberek mondanak olyan szentenciákat, a melyeket lépten-nyomon követnek az életben, hasonló szellemes kijelentések és meggyőződések nélkül.

A tükör, persze, a csunya asszonynak nem jó barátja s az ember nagyon sokszor megharagszik azért, a mit maga is elkövet, de mástól látja elkövetni.

Igaz, hogy a mostani francia vigjátékok írói nem pályáznak a pápai erény rózsájára és nem erőltetik meg magukat az ideálizálásban s az is bizonyos, hogy az ilyen darabok nem a színpadról hirdettek erkölcsök szerint élők, vagy a nélkül is léha gondolkodású, izléstelen és egyénietlen emberek számára való, de az ilyen formában nyújtott darabot, mint ez is, azért nem lehet lebukózní és főképen nem kell benne a többen is többet keresni, mint a hogy a Vigszinházba járók teszik.

Erről a közönségről különben is egy külön tanulmányt lehetne írni és nagyon hálás anyag a megfigyelésre.

Például: két fiatal ember ült a hátam mögött. Mindaddig hidegen ülnek, míg Hegedűs és Góth meg nem jelenik a színpadon. Ekkor a legkisebb neszre pisszegnek és fészkelődve mondják egymásnak: Na, most!... Micsoda fogalom a Vigszinházban ez a két kitűnő művész!...

És a két művész beszél. Hallatlan hasonlatokat, képtelenül merész dolgokat mondanak, de az én két fiatal emberem nem nevet, hiába készültek rá: Na, most! Ellenben az első felvonás végén, mikor a férj, feleség és a felpofozott Don Juan zavartan ülnek szemközt egymással, az egyik azt mondja: „Eskü az első” — a másik: Szél van!... Erre a kedves, együgyű, minden pikantéria nélküli jelenetre ugy kacagtak, hogy majd lefordultak székkükről.

Lux Terka.

A kereskedelmi és iparkamara közgyűlése.

Kolozsvár, febr. 27.

A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara tegnap tartotta meg a havi rendes közgyűlést Veisz József elnöklésével.

A tárgyalat ügyekből kiemeljük a következőket:

A tűzifa kereskedők panaszára a kamara felterjesztést intéz a miniszterhez, hogy a vasúti bérelt rakterületek eddigi használatának módja tartassék fenn tovább is, miután az utóbb életbe léptetett rendelet keresztülvitele a legtöbb állomáson a lehetetlenséggel határos, olyanok lévén a helyi viszonyok, a melyek a tűzifának elkülönítését meg nem engedik, ezenkívül ok nélküli terhet okoznak és a tűz ellen sem nyújtanak több biztosítékot, mint ölfának eddig való felrakása.

A 20 koronán alul levő számlák kért bélyegmentességét az illetékes miniszteriumok csak az illetékes díjszabályok tervbe vett módosítása alkalmával ígérték kellő figyelembe venni.

A posta igazgatóság az Abrudbánya és Bád között létesítendő postajáratok ügyében oda nyilatkozott, hogy a postai összeköttetés a vele járó nagy költségeket nem bírja el a romulii postajáratok ügyében a posta igazgatóság most tárgyal az érdekeltséggel.

A vasúti forgalmi adatok statisztikája iránt tett felterjesztést a miniszter ur ez időszerteljesíthetőnek nem találta.

A miniszter közölte a kamarával az 1904-re szervezett kolozsvári borvizsgáló bizottság tagjainak névsorát.

A postai utánvételes küldemények rendszere ügyében a kamara a miniszter ur oda nyilatkozott, hogy tapasztalatai szerint ez a rendszer teljesen bevált s hogy annak általános elterje-

dése és rohamos növekedése kétségtelen. A kis kereskedők és iparosok érdekeit sem bántja. A postai megbízások rendszere is hasznos szolgálatot tett a forgalomnak.

A közgyűlés magáévá tette azt a felterjesztést, a melyet a szegedi társkamara a miniszterhez intézett az utóbbi időben alkalmazásba vett *vasúti díjszabás* több sérelmes pontja ellen. Valamint azt az óhajtást, hogy a forgalmi érdekek megvédése céljából kívánatos, hogy a kamarák a tarifa bizottságokban képviselve legyenek. Hasonlólag pártoló felterjesztésben támogatja a kamara a debreczeni társintézet azon panaszát, a mely a *katónai termény-szállításoknál* a termény-kereskedők mellőzése s általában a verseny teljes kizárására vonatkozik. Ily értelemben a kamara már több ízben kérelmezett, fájdalom, sikertelenül.

A Gelléri Mór által javaslatba hozott *munkás tanácsok* szervezésének ügyét a kamara rokonszenvesen fogadta és kijelentette, hogy az ily munkás tanácsok megalakításához szívesen nyújt segédkezet, ha a miniszter ur is magáévá teszi az eszmét és a kamarának a munkások bevonásával módot nyújt a javaslat felett tanácskozni és a szervezésre nézve egyetértésre jutni.

Egy dési illetőségű timáregéd államsegélyért falyamodott, hogy a freiburgi timár szakiskolát látogathassa. A közgyűlés a kérést ajánlólag juttatta a miniszterhez.

A kamara-kerület *szilva-termelésének* előmozdítása érdekében a miniszter által véleményezésre hivatván fel a kamara, ennek terjedelmes felterjesztésben tett eleget.

Az Országos Iparegyesület kitüntető éremére egy pályázó iparos illetékessége felől a kamara az egyesületet tájékoztatta.

Lengyel Károly kolozsvári cipészmeister, a ki a miniszter segélyezésével ment a hamburgi cipész kiállításra, e tanulmányutjáról terjedelmes jelentésben számolt be. A jelentés felküldetett a miniszternek.

A kamara 1903. évi zárszámadásáról Simonffy István számvizsgáló terjesztett elő jelentést, mely szerint a kamara bevétele 58,128 kor. 96 fill., kiadása 42,680 kor. 94 fill. s így pénztár maradványa 15,448 kor. 2 fillér volt. A jelentést tudomásul vévén a felmentvényt megadta a közgyűlés.

Ezután a közgyűlés Gámán Zsigmond titkár félévszázados szolgálati jubileumával foglalkozott, melyről lapunk más helyén emlékezünk meg.

Hangverseny az elmebetegeknek.

Kolozsvár, febr. 27.

Rég ideje felismerte az emberi tudomány, hogy a művészetek gyakorolnak legközvetlenebb hatást az emberi lélekre. Az eltompult kedélynek, a meglanyhult fantáziának felfrissülést, elevenséget szerez a szavak bűbajos ritmusa, a színek hullámlása, vonalak finom hajlásai, s a zenében a hangok hullámlása, az akkordok bánatos, elomló, majd friss harmoniája. Különösen az utóbbi az, mely legközelebb félközik a lélekhez, s legszembetűnőbb módon gyakorolja jó hatását.

A kolozsvári ideg- és elmeorvos-intézetben azok közzé a szórakozások közé, melyekkel az ott pihenést, felüdülést és gyógyulást kereső betegeknek napi életét teszik kellemessé, változatossá, egy új szórakozást kapcsolt be Lechner Károly dr. ny. r. egyetemi tanár, a klinika nagytudományu orvos-professzora. Pompás számokból álló koncertet rendeztetett az intézet nyugodt és a gyógyulás utján levő elmebetegjei számára. Előttünk, laikusok előtt is szemmel látható az a jó eredmény, melyet a hangverseny végig élvezése szerzett a jelenvolt betegeknek. A máskor bizonytalan nézésű, kifejezéstartalmatlan felragyogtak, a homlokokra kiült az értelem, a koncentrált figyelem kifejezése. S míg felzokogott a hegedűkön egy-egy bánatos, bus melodía, sokan a könnyezésig elfogulva hallgatták azt végig. A pajkos, vidám dalok nyomán

pedig mozgalmasság, élénkség támadt a betegek között s mosoly lopódzott az ajkakra.

A hangverseny tegnap délután 4 órakor kezdődött s az ideg- és elmegyógy-intézet tágas tantermében folyt le. A széksorokon mintegy száz beteg foglalt helyet. A terem előresztét a meghívott vendégek töltötték meg. A zeneszámokat *Stefanidesz* Károly karnagy vezetésével — ki nemcsak előzékeny készséggel állította össze a programot, de nagy buzgósággal készítette elő, az egész hangversenyt — a kolozsvári Nemzeti Színház zenekara szolgáltatta. Bevezetésnek az „Ocskay brigádéros”-ból ismert Lantotta-szerenádját játszták el, melyet mély figyelemmel hallgattak végig s tapssal is köszöntek meg. Azután *Ladiszlav* Károly a színház baritonistája énekelt el az „Aranyvirág”-nak egyik poétikus dalát. Áhítatos csendben élvezték végig az érzéstől áradó dalt. Az első padosorban ülő egyik nőbeteg mihelyest felcsendült az első akkord szolindén néző bus szemeit rátapasztotta az előadóra, s míg egész lelkével ráhajolt a bánatos ének árjára lassanként könny serkedt ki pilláján és végig gördült halovány orozáján. A vidám dalok pedig érintetlen — közömbösen hagyták lelkét. . . . Ujabb mozgalom támadt a padosorokban, midőn megjelent a zenekar előtt *Fehér Olga* a kolozsvári színház énekesnője. Két kedves, pajkos magyar népdalt énekelt el üdenceségű szopránján. A betegek ajkaira jóleső mosoly röppent fel s mikor az „Egy eziza, két eziza . . .” kezdetű nótába kezdett többen vidáman bólogattak fejükkkel a friss csárdás ütemekre. Különösen a férfi betegek tapsoltak halásan a primadonnának. Midőn pedig kivonult a teremből, a hátsó padosorokból felemelkedett egy férfi beteg s papírlapokat szórt a primadonna után. A papírlapokon költemények voltak, melyek nagy poétikáról, Byronról, Longfellowról, Homerosról, Hafizról stb. szóltak. Az egyiken hirtelen hevenyészett vers dícsőítette a dalt, zenét és költészetet. Ezt a költeményt, a beteg, ki különben egy nagy olvasottságú unitárius lelkész, a koncerten s annak hatása alatt írta. A hangverseny program utolsó számát *Molnár* Kálmánnak ötletes kupléi képezték, melyek nagy derűtséget, hangos kacagást fakasztottak a hallgatóság között s a követelő tap sokra több ízben meg kellett azokat ismételnie.

A hangverseny végeztével az ápolók vezetése mellett kivonultak a teremből a betegek. Egy széparezu leány halás mosolylyal fordult menet közben az ajtó mellett álló dr. *Hegyi* Mózes tanáregédhez, kit gyöngédségeért, odaadó buzgóságaért annyira szeretnek betegek s megköszönte neki a koncert rendezését. Azután az a férfibeteg, ki verseket szórt *Fehér Olga* után, aggódva tudakozódott, hogy eljuttatta-e költeményeit illetékes helyre.

Fél 6 órakor teljesen kiürült a terem. A betegek visszavonultak szobáikba s egyik másik még este is hosszasan beszélgetett a hangversenyről s tudakozódott ápolóitól, hogy mikor lesz még ilyen élvezetben része.

Ezalatt odafönn a teremben *Lechner* Károly dr. orvos-professzor megvendégelte a szereplőket és a zenekar tagjait, kik *Stefanidesz* Károly vezetésével készséggel vettek részt a hangversenyben.

H I R E K.

Kolozsvár, febr. 27.

— **Gámán Zsigmond jubileuma.** A folyó évi januárius 26-án tartott kamarai közgyűlés elhatározta, hogy a kamara szolgálatában 53 évet eltöltött és érdemekben gazdag titkárnak, *Gámán* Zsigmondnak tiszteletére jubileumi ünnepet rendez és erre nézve bizottságot küldött ki, a mely az ünnepség programját hivatva volt megállapítani. A tegnapi közgyűlésen számolt be a bizottság kiküldetéséről és terjesztette be a minden részletében kidolgozott tervezetet és javaslatot. E szerint az ünnepség márczius 20-án a kereskedelmi akadémia dísztermében lenne megtartva, a melyre a keresk. kormány, a hazai kamarák és titkárok, az összes volt és jelenlegi bel- és kültagok,

a főispán, a város országgyűlési képviselői, a polgármester, a különböző hatóságok és testületek, a helyi hírlapok stb. lesznek meghiva. Az ünnepi programot a következőkben állapították meg: 1. Elnöki megnyitó, tartja *Veisz* József elnök. 2. Az ünnepelt meghívása. 3. Üdvözlő beszéd, tartja: *Reményik* Károly alelnök. 4. A jubileumi ajándékról szóló jegyzőkönyv átadása. 5. A kormány kiküldöttjének, társ kamarák és testületek üdvözlő beszéde. 6. Bezáró. 7. Díszebéd a New-York dísztermében. Az ünnepély költségeire 1000 koronát szavazott meg a közgyűlés.

Végül elhatározta a közgyűlés, hogy a jubiláns elévülhetetlen érdemeire való tekintettel 600 korona évi jubileumi tiszteletdíjat ad *Gámán* Zsigmond titkárnak jubileumi tiszteletdíj czímen, mely egész életére szól, tehát nyugdíj-tartamára is élvezni fogja.

— **Az Erdélyi Irodalmi Tarsaság** holnap, vasárnap d. e. 11 órakor tartja meg a város ház gyűléstermében rendes havi felolvasó ülését, a következő tárgysorozattal: *Márki* Sándor. r. tag: Ezer esztendő versek. *Révai* Károly vendég: Cosbuc két költeménye magyar fordításban. *Jakab* Ödön r. tag: Elbeszélés. *Apáthy* István r. tag: Költemények. *Fabula* János vendég: Elbeszélés. Este 8 órakor barátságos vacsora a New-York-szállóban.

— **Időjárás.** Az időjárás az erdélyi részekben még mindig többnyire borult, melyet itt-ott csendes havazás vált fel. A hőmérséklet pedig mindenütt a 0 foknál alul áll. *Kolozsvár* — 3°C középhőmérsék. mellett csendes idő uralkodik, gyér havazással. Az üzletvezetőség jelentése a következő:

Üzletkezelőség +6 borult, csendes. Nagy-Vára +6 borult, csendes. Torda —1 borult, csendes. Maros-Ludas —4 borult, csendes. M.-Vásárhely —5 csendes, derült. Szász-Régen —1 csendes, havazás. Tövis —2 csendes, borult. Szt. György —1 csendes, borult. Szt. Várád —3 csendes, havazás. Kis-Kapus —5 borult, csendes. Segesvár —2 borult, csendes. Székely-Udvarhely —4 borult, csendes. Brassó —3 csendes, borult. Sepsz-Szt-György —6 borult, csendes. Csik-Szereda —4 borult, csendes. Csik-Gyimes —7 borult, csendes. Kézdi-Vásárhely —6 csendes, havazás. Zernest —4 borult, csendes. Predeal —2 csendes, borult.

Sásdrót jelentik: A legszebb tavaszi napra hirtelen támadt északi szél újból visszahozta a telet a legzordonabb alakjában. A földeket métermagasságú hóréteg borítja, melyből a szél olyan torlaszokat emelt, hogy némely helyen napokba kerül, míg az út járható lesz.

— **Hangverseny.** Ügyes, tartalmas programból összeállított hangversenyt rendeznek holnap délután 5 órakor a Redut nagytermében a Szent-György-szobor javára. A hangverseny műsorán — mint már azt tegnap jeleztük — szerepelni fog egy érdekes felolvasással *Pósta* Béla ny. r. egyetemi tanár, a szobor-bizottság előadója. Lesz azonkívül zongora, ének, szavallatszám s kilástásba van helyezve, hogy *Molnár* Ferencz, a ma színre kerülő „*Józsi*” című vígjáték szerzője is részt vesz a hangversenyen és teaestélyen. A rendező-bizottság nagybuzgalommal működött közre a jósikerűnek ígérkező estély előkészítésén s az előjelekből láthatóan nagy anyagi és erkölcsi siker is fogja koronázni tevékenységét. A belépő díj 1 korona, a thea-uzsóna ára szintén 1 korona.

— **Felolvasó-est.** A legközelebbi Szt. Antal felolvasó-est márczius 1 én, kedden este 6 órakor lesz a román. kath. főgymnázium dísztermében. Felolvasni fog *Récsey* Endre kegyesrendi tanár „*Vanitatum vanitas*” című témáról. *Poszler* Ilona k. a. és *Bakcsy* Zoltán joghallgató egy-egy költeményt szavalnak, a *Mária-ének* pedig négy vállaltos éneket fog előadni.

— **A kolozsvári újságírók szindikátusa.** Küldöttségileg tiszteletgett ma d. e. br. *Szentkereszthy* Zsigmond kuriai bíró törvényszéki elnökkel a kolozsvári hírlapírók szindikátusa. Átnyújtották a gyűlés határozatából írásba

foglalt kérésüket, melyben pontokba foglalják azokat az intézkedéseket, a miket az esküdt-széki teremben a hírlapírók helyére nézve fogatatosítani kérnek. *Szentkereszthy* Zsigmond báró, törvényszéki elnök elismerte, hogy az újságírók kérésének minden pontja jogos kívánság. Már a terem berendezésekor akart megfelelően intézkedni. Tőle nem függő okokból történt az újságírókra nézve kényelmetlen berendezés. Most újból előterjesztést tesz, mert fontos szerepet tulajdonít tárgyalásoknál az újságíróknak. Az igazságszolgáltatás menetét, eredményeit az újságok terjesztik el a közönség körében a különböző rétegekben.

Dózsa Endre alispánál jelent meg azután még a szindikátus küldöttsége, előterjesztették és megadták azt a kívánságot, hogy a vármegye az újságírók részére sajtókönyvet rendezzen be. *Dózsa* alispán életre valónak tartotta a kívánságot s annak a vármegyére nézve jelentőséget és értéket tulajdonít. Ennek következtében ő nemcsak elfogadja ezt, de a vármegyei törvényhatóságnak is előterjeszti a jövő havi gyűlésen, hogy a törvényhatósági és kormányhatósági szankciót is nyerjen. Előnyt lát abban, ha a közigazgatás kollégialis viszonyba lép a sajtóval, mert a kettő harmónikus működése hasznára válik a köznek.

A szindikátus holnap d. e. 11 órakor az Európa kávéház fölött levő teremben gyűlést tart.

Este 8 órakor pedig Nagy Gábor éttermében társas összejövetelt rendez.

— **A vándorló néparénak.** Említettük már, hogy *Bognár* Mátás dr. budapesti ügyvéd memorandumot adott át a közoktatásügyi miniszternek vándorló népszínházak fölállításának dolgában. E vándorló arénákban népies történeti jeleneteket játszanának s táncokat, énekeket, zenedarabokat mutatnának be, mindent olyan módon, hogy a néppel minél jobban megkedveltessék ezt az intézményt s lehetőleg elszoktassák a korenmázástól. A közoktatásügyi miniszter érdeklődéssel fogadta az eredeti és szép tervet s most áttette a belügyminiszterhez, a ki első sorban illetékes a terv megvalósításának előmozdítására.

— **Horvát zavargások.** Belovár-Kőrös vármegye több községében nagyobb zavargások voltak a napokban, úgy, hogy esendőri közbelépésre volt szükség. Tegnapelőtt Pitomacsnál volt zavargás. A lakosság megtámadta a községi hivatalt. A csendőrségnek fegyverét kellett használnia, miközben egy embert agyonlőttek és három súlyosan megsebesítettek. A zavargás, a hogy bizonyult, ugyszólván érthetetlen módon keletkezett a közbirtokossági telkek szabályozása miatt és a félrevezetett, tévesen tájékozott tömeg haragja a telekkönyvi hatóság ellen irányult. A telekkönyvi hatóságoktól a szóban forgó birtokok telekkönyvi kivonatát követelik. A hatóság minden intézkedést megtett, hogy ez események meg ne ismétlődjenek.

— **Szerelmi dráma.** Véres szerelmi dráma játszódott le a napokban Baranya-Sellyén. Egy fiatal Szeidl Károly nevű lakatossegéd szerelmes volt a sellyei erdősz gyönyörű leányába: Horácsék Annába. A leány nem viszonozta rajongó érzéseit a szerelmet s ekkor a fiatal lakatossegéd, kit általában szerénynek és szelid lelkűnek ismertek, végzetes bosszúra határozta el magát. Egy este, midőn a szép Horácsék Anna édes anyjával a táncziskolába akart menni, Szeidl az utcán megtámadta őket s kabátja alatt rejtett hosszú éles kését Horácsék Anna szívébe mártotta. A leány azonnal összeesett s rövid vergődés után meghalt. A véres tettétől megborzadt gyilkos erre a vasúti állomáshoz szaladt, azzal az elhatározással, hogy ott a vonat kereké alá veti magát. A csendőrség, mielőtt szándékát végrehajthatta volna, elfogta.

— **Öngyilkos közjegyző.** Temesvárról írják, hogy *Bones* Gyula 42 éves vajdahunyadi kir. közjegyző tegnapelőtt este Lippán, a József főherceg-szállóban öngyilkosságot követett el.

A pisztolydurranásra szobájába sietett személyzet még élve találta, de néhány perc múlva meghalt. Az asztalon a lippai községi elöljárósághoz címzett levelet találtak, a melyben kéri, hogy apját, Boncs Döme aradi közjegyzőt haláláról értesítsék. Az elhunyt fia Boncs Döme aradi közjegyzőnek, az aradi közjegyzői kamara elnökének. Boncs Gyula váltót hamisított anyja és nővére nevére, melyért ellene bűnvádi feljelentést tettek. Hunyad vármegye összes pénzügyi intézetei érdekelve vannak. Igen sok helyen van váltótartozása és most a váltóalírást valódiságát kutatják. A vármegyében az összes váltótartozása 40.000 korona, de az ország minden részében helyeztet el váltókat. Az öngyilkos közjegyző nejétől elválva élt és sokat költött. Holttestét Aradra viszik és ott temetik el.

— **Kamara hangverseny.** Zenekedvelő közönségünknek valóban nemes élvezetetszerzett az előző években a fővárosi Grünfeld—Bürger-féle vonós-négyes társaság, mely precíz összjátékával, előkelő művészetével, finom, izléses és stilszerű előadásával a legkifejlettebb fokon mutatja be és interpretálja a kamara-zenét. A társaság nemcsak a főváros zene-világában örvend nagy népszerűségnek és elismerésnek, hanem a külföld legkiválóbb kvartett-társaságaival is méltán kelhet versenyre. Mint értesülünk Grünfeld—Bürgerék kitűnő művész-társasága legközelebb ismét ellátogat Kolozsvárra s a zenekonzervatorium nagy termében hangversenyt rendez, melynek műsorán több újdonságot is be fog mutatni. E hangverseny olyan eseményt fogja képezni az idei szezonnak, a mely zenekedvelő közönségünk legnagyobb érdeklődésére számíthat. A koncert változatosságát emelni fogja, hogy Sándor Erzs, a zeneakadémia opera-iskolájának nagytehetségű növendéke, ki a fővárosi hangverseny-termekben is jelentős sikereket aratott, szintén közre fog lépni pár énekessel. Közönségünket bizonyára érdekelné fogja ennek a tehetséges és kitartó szorgalommal tanuló kolozsvári leánynak haladása és művészi fejlődése, ki az előző években is oly határozott jeleket adta hivatottságának. Azóta a fővárosi sajtó egyhangú elismerése tett bizonyosságot, hogy Sándor Erzs milyen komoly igyekezettel halad előre. Az est műsorát legközelebb részletesen is ismertetni fogjuk. A hangverseny március 3. dikián, csütörtökön lesz s a konzervatorium a zenei művelődés terén vállalt nemes misszióját teljesíti azzal is, mikor a művész-társaság hangversenyének rendezését végzi és nagytermét a szükséges berendezéssel együtt díjtalanul bocsátja a művészek rendelkezésére.

— **Vulkánikus kitörés.** Esztergomból táviratozzák: Hír szerint Győr-Szent-Mártonban, a vasúti állomástól nem messze, a Benedek rend birtokán vulkánikus kitörést észleltek. A vidéken napok óta a föld alól tompa moraj hallatszik, a vizek pedig az esős idő dacára apadást mutatnak. A levegő néhány napja kisebb-nagyobb mértékben kénes szaggal van tele. Az illető vidéken lévő egyik kútból a víz egy ideje állítólag ismeretlen okokból kiszáradt. A kitörés helyén, mintegy negyed holdnyi területen, a földet gipszszerű törmelék borítja. A lakosság között ezek következtében babonás hírek keltek szárnyra. Dr. Szontagh Tamás bányatanácsos, a magyar földtani intézet osztálygeológusa úgy nyilatkozik, hogy annak a feltevésnek, hogy vulkánikus erupezióról volna szó, nincs alapja, mert az illető vidék felületének lerakódása újabb keletű és az észlelt kénszag-gázokat valószínűleg az izzap és szerves bomlási termékek idézik elő.

— **Rablótámadás az országúton.** Nagyváradról írják: Vakmerő rablótámadást követtek el Nagy-Bajom és Nagy-Rábé biharmegyei községek közötti országúton Jenei József földmives rokona, Jenei Balázs földmivesen. A csöndesen haladó Jenei Balázszt orozva egy botütéssel leterítette s azután a földön fekvő embert agyba-főbe verte s kifosztotta. Mindössze 25 koronát talált nála s azzal, mint a ki dolgot jól végezte, besétált a faluba. Jeneit vérbe-fagyva találták meg a járókelők az országúton. A merénylet a rendőrség elfogta. A megtámadott ember a halállal vívódik.

— **A könyvelő szerelme.** Két évvel ezelőtt szép fiatal asszony köszöntött be a soroksári takarékpénztárba. Azért jött, hogy meg-

kérje a könyvezetőt, Dickmann Gyulát, hogy ne árvereztesse el a takarékpénztár javára lefoglalt holmiját. Dickmann Gyulát, bár házias ember volt, annyira megbűvölte a szép asszony, hogy aemesak a közbenjárását, hanem a szívét is fölajánlotta neki. Az asszony mindkettőt elfogadta, s attól fogva Dickmann sűrűn látogatott be a fővárosba szép ismerőséhez. Lakást tartott neki, fogatot berelt s minden kényelemmel ellátta. Több, mint másfél esztendőig tartott az uri élet, míg végre rájöttek az intézetnél, hogy a könyvelő ur huszonháromezer koronát sikkasztott a rábizott pénzekből. A takarékpénztár feljelentésére Dickmann letartóztatott s a pesti vidéki törvényszék sikkasztás büntette miatt három évi börtönre ítélte őt. A budapesti kir. ítélőtábla Bucz Lajos bíró előadásában tegnap foglalkozott a bűnpörrel s az első bíróság ítéletét helybenhagyta, a vizsgálati fogságból egy évet kitöltöttnek véve.

— **Gyermekegyilkos anya.** Csaczáról írják, hogy az ottani kir. járásbíróshoz Stefanov Mária eselédet kísérték be a csendőrök, a kit kettős gyermekegyilkossággal vádoltak, mit az be is ismert. A leány ikreknek adott életet és mivel keresményéből nem tudott megélni, elkeseredésében egyik gyermekére ráfeküdt, a másikat pedig két térde között fojtotta meg.

— **Major táncmester** március hó 1-én egy két hónapra terjedő tánczeziklust nyit. Egyben kéri a t. érdeklődő közönséget, hogy magánházakban és intézetekben a coloneokat addig szervezni kegyeskedjék.

A Bostonról és Cake-Valkból magánórákat ad. Egy magánóra 6 korona. A magánórakat haton is vehetik, ezeket a társaságokat az érdeklődők hozzák össze.

Jelentkezni vagy értekezni minden időben lehet lakásán. Mátyás király-tér (Főter) 12. szám, II. emelet, 25 ajtó.

— **Gazdák, ha nagy terméshez akarnátok jutni,** Mauthner-féle magvakat vessenek. Idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, Mauthner Ödön és és kir. udvari magkereskedése Budapesten, Rottenbiller-utca 133. mindenkinek ingyen megküldi. A kitűnően tisztított, legnagyobb csiraképességgel bíró, fajtiszta magvak árai alacsonyok. Különösen fölemliteni dök az impregnált takarmány-répamagvak és a legnemesebb gabnafélék dus választéka.

TÁVIRATOK.

A svéd király elutazása.

Bécs, febr. 27. Oszkár svéd király ma délelőtt elutazott Abbáziába. A pályaházhoz az udvari méltóságok élén királyunk is kikísérte.

Az uralkodók szívélyesen elbucsuztak egymástól.

Közös minisztertanács.

Bécs, febr. 27. A delegációnális tárgyalások mai befejezése után a magyar miniszterek még Bécsben maradtak, hogy résztvegyenek a holnap tartandó közös minisztertanácsban, melyen a külföldi szerződéseket tárgyalják.

Gr. Szögyény nagykövet a királynál.

Bécs, febr. 27. A király ma gr. Szögyény-Marich László berlini nagykövetet kihallgatáson fogadta.

A magyar delegáció.

Bécs, febr. 27. A magyar delegáció ma délelőtt tartott formális ülésén az összes határozatokat véglegesen megszavazta.

Délután újból összeül, hogy az osztrák delegáció üzeneteit átvegye, mire a delegációnális tárgyalások befejezést nyer

nek. A delegátusok nagy része még délután visszautazik Budapestre.

A néppárt és az obstrukció.

Budapest, febr. 27. Képviselői körökben elterjedt hírek szerint a néppárt ma este értekezletet tart, melyen állítólag határozatilag kimondja, hogy eláll az obstrukciótól.

Ez esetben Zichy János gróf újból elvállalja az elnökséget, míg Kaas Ivor báró, Udvardy Ferencz és Zboray Miklós kilépnek a pártból.

Az államvasutak sztrájkja

Budapest, febr. 27. Egy Szegedről érkezett távirat szerint a magyar államvasutak személyzete nagy sztrájkot tervez arra az esetre, ha a fizetésrendezésnek a kérdése március 5-éig megoldást nem nyer. A sztrájkot az összes államvasuti alkalmazottak kimondják és ezt állítólag már be is jelentették a kereskedelemügyi miniszternek.

Budapesten azonban erről mit sem tudnak.

Az orosz-japán háború.

Tiencsin, febr. 27. Az itt tartózkodó Csu nevű bokszer-vezetőt letartóztatták.

Port-Artur, febr. 27. A koreai kormány elhatározta, hogy csapatokat küld, a melyek Japánnal együtt fognak operálni.

Tokió, febr. 27. A japánoknak legutóbbi port-arturi támadása nem járt ember áldozattal. Az elsüllyedt hajóknak nincs nagy értékük.

Pokhara, febr. 27. Ideérkezett jelentések szerint az orosz ügynökök elpusztították a turkesztáni határ-köveket.

Irodalom.

** A színház. Meglepően diszes A színház kilencedik száma, a melynek szórakoztató és érdekes szövegrészét tizenhatszép kép ékesíti. Szentgyörgyi Feiks és Szaday pompás torzrajzain kívül négy színházi jelenet és tíz művész képe van a csinos kiállítású füzetben, a mely a következő érdekesítő tartalommal jelent meg: Lucentius: A tyukszem, Fischer Tódor: A kettős színház problémája, Justus József: Amerikai színházokról, Uray Dezső: A színészet rabszolgái. — A színházi hét újdonságai, Rudnyánszky Gyula költeménye, Szűts Dezső: Levelek és A vidéki színházokról. A Színház egyes száma 20 fillért kapható. Szerkesztőség és kiadóhivatal VIII., Baross-u. 59.

Művészet.

* Szőke Sári vendégazereplése. Tegnap este az „Aranyvirág” című szerepében egy fiatal szubrett, Szőke Sári, a Király Színház tagja mutatkozott be. A szíves vendéglátás megbecsülendő, régi jó szokása a mi közönségünknek. Szőke Sári is tapasztalta ezt a rokonszenves fogadtatást és volt része a népes nézőtér zajos tapsában, kihívásaiban, virágaiban és elismerésében. Ő viszont tudásának, egyéni képességeinek teljes kifejtésével iparkodott meghálálni. Azoknak, a kik az izzó temperamentum lobogásában, a pajzanság bőségében, meg a testi ügyességek excellálásában keresik a primadonna tehetségeket domináló tulajdonait, elég sokat és tetszetőset nyújtott az új vendég. Ha a mai színházjárókat már nem elégíti ki az, a mit azelőtt kedves fürgeségnek tartottak, Szőke Sári hatványra emelve mutatja ezt a tulajdonságot. A jókedv féktelenségét, a kedély zabolázatlan-

ságát viszi a színpadra. A táncza csupa tűz, ügyesség, a mely nem sokat törődik a rithmussal és plasztikával, de megragad a liktető hevével. Mindegyik ilyen produkezióját zajos tapsok ujjaztatták. Ezekkel az ügyességekkel szemben nem adatott meg neki az énekléskészség. A hangnak talán ez a minimális mértéke, a melyet eddig a színpadra vittek. Az énekszámairól tehát szólni sem lehet. Pedig mostanában megint kelőben van az énekes primadonnák napja. A tánczos primadonnák világában Szőke Sárinak jelentékeny sikerekre lehet kilátása. A többi szereplő régi volt.

* A X-ik ifjúsági előadás lesz a jövő vasárnap délután. Színré fog kerülni Szigligeti kitűnő vigjátéka „A mama”, a melyről Pálfi Márton az unit. főgimnázium jeles ifjú tanára fog értekezni.

* A színház hírei. Vasárnap délután Beldi—Fejér operettjét, „Katalin”-t adják, Károlyi Leona, Szabó Mariska és Fehér Olgával a női szerepekben. — „Józsá”-t, Molnár Ferencz új bohózatát vasárnap és hétfőn megismétlik — Sherry. A jövő hétnak énekes ujdonsága lesz. Ordonnász és Félix nagyhirű operettje, a „Sherry”, mely Európa összes operett-színpadait diadallal járta be, kerül bemutatásra. A „Sherry” szövegkönyve a kitűnő francia író Ordonneau-nak egyik legsikerültebb műve, mely önmagában, zene nélkül is színré kerülhetne. Ehhez a kitűnő szöveghez írt Félix igen szellemes és fűlbemészó, dallamos zenét. Az új operettben a színháznak mind a négy énekesnője énekel, mellettük a komikusoknak lesz kiváló szerepük, Kassai, Mészáros, Mátrai, Dezséri, Bérezí és Váradi játszik a vezető szerepeket. A „Sherry” szombaton X. számú (páros) bérletszünetben kerül bemutatásra. — Kisértelek, Ibsen rég pihentetett hatalmas drámája pénteken új betanulással kerül színré. A dráma híressé vált főszerepét: Oszvaldot Somlai játsza, a kinek Laezko Aranka, Szegő, Dezséri és Th. Csige Böske lesznek szereplő társai. — A jövő hét műsorán az „Egyenlőség”, „Szegény Jonathán” és „A bajusz” szerepelnek egy-egy előadással.

Heti műsor:

Hétfő:	Józsá (b. 142. sz.).
Kedd:	A bajusz (bérlet 143. sz.).
Szerda:	Egyenlőség (b. 144. sz.).
Csütörtök:	Szegény Jonathán (b. 145. sz.).
Péntek:	Kisértelek (b. 146. sz.).
Szombat:	Sherry. 1-ór (b. szünet X. sz.).
Vasárnap (d. u.):	A mama (Ifj. előadás X.).
(este: Sherry (b. 147. sz.).	

CSARNOK.

A tolvaj.

— Olasz történet. —

Írta: Fulvia.

Valóságos „kines” volt. Nem afféle zsarnok a parókián, a ki a plébános rokonságát egy kanál vízbe ölné legszívesebben s még a haldoklókat is szidja, ha véletlenül valami esős éjszakán kíváncznak ki ebből a siralomvölgyéből, — hanem szerény, szolgálatkész és tiszta, szinte kinosan tiszta teremtes volt.

Vaskos, paraszti idomaira mindig frissen mosott, apáczaszerűen egyszerű ruha borult, negyvenesztendő arca csak úgy sugárzott az egészségtől és a jóindulattól, simára fésült hajzata pedig versenyt ragyogott vidám szemével. Fáradhatatlan volt a munkában, kitűnő mint szakácsnő s udvarias mindenki irányában. Csak egy hibája volt Felicizának.

Legesekélyebb nyoma sem volt benne az asszonyi kíváncsiságnak és fecsegő-kedvnek. A mennyire csak lehetett, keveset beszélt, gondolatait a legszűkebbre szabva és tenyeres-talpasága ellenére is olyan fűrgő volt, akár a mókus. Ot perez alatt a városka egyik végétől a másik-kon termett, egy pillanat is alig telt el, s már pattogott a tűz, meg volt terítve az asztal és fel volt tálalva az étel.

Senki a parókián egyetlen porszemekét sem fedezhetett fel, minden ragyogott, szikrázott, a

konyhaedényektől az utolsó szögig. Még a templomra is kiterjesztette gondos munkásságát. A szentek feje körül a diésfény úgy sugárzott, mint megannyi kisebb-szerű nap, s még a pókoknak is le kellett mondaniok arról a jogukról, hogy a gerendákat az ő finom szövetükkel bevonhassák. Felicizita nem tűrte az efféléket birodalmában.

Felicizának a legnagyobb diésősége azonban az ő kis padlásszobácskája volt, a mely szerénysége ellenére is méltó lett volna arra, hogy bármilyen hercegnő lakjék benne.

Sehol olyan vakító fehérneműt nem láttam, sehol nagyobb gonddal úgy nem lehetett megvetve, sehol szekevény úgy rendben tartva nem volt. Ott sorakoztak a ruhák, a fehérnemű, a sok kendő a legesekélyebb gyűrődés nélkül, színes szalagokkal szépen összekötözgetve; a tiszta kelengye, a sok kincs fiatal korából, emlékek a családtól, régi imakönyvek, iskolai füzetek, préselt virágok, szentképekcskék, elfakult fényképek... Aztán a kis ablakokban gondosan ápoltpompás eszerépvirágok, a melyekhez hasonlók sehol másutt nem voltak...

— Ó valóságos kincs, annyit mondhatok! — mondotta nekünk akárhányszor lelkesen a jó bácsi. — Igazi kincs, a kit a gondviselés éppen erre a szerény parókiára küldött...

Felicizita már két éve élt a parókián, a mikor olyan esemény következett be, a mely csaknem az esztét és egészségét vette el a mi jó bácsinknak.

Egy éjszaka kirabolták a templomot. Nem voltak ugyan benne valami különös kincsek, de a tolvajok, a kik a legnagyobb kényelemmel dolgoztak, alkulesok segítségével, nem sajnálták az időt, hogy az értéktárgyak legjavát válogathassák ki.

Hiányzott egy szép kehely, két művészies bronzlámpa és az egyetlen aranyiszív, a mely üveg alatt a Madonna képe mellett függött.

A két carabinieri hiába nyomozta éjjel-nappal a tolvajokat, a bíró hiába tartott helyszíni szemlét s az írónka hiába pazarolt el egész tintaárdatot a rengeteg sok aktára.

Elosiptek egy csavargót, a ki ki tudta mutatni az alibjét, felkutatták az orgazdaság gyanúja alatt álló kereskedők minden zege-zugát és nem találtak — semmit sem.

Giacomo bácsi elvesztette minden étvágát és természetes jókedvét, Felicizita, engesztelésül a gaztettért, több éjszakán mécesest égetett szobájában a Madonna-kép előtt s nem fejezte ugyan ki szavakkal a fájdalmát, de a könnyek, azok patkokban ömlöttek.

Hat hónappal később rájuk zúdult a második csapás.

— Az isten elfordult tőlem — sóhajtozott Giacomo bácsi gyermekes kétségbeesésében és hiába törte a fejét azon, hogy micsoda bünt követhetett ő el, a miért ilyen büntetés éri.

— Hogy mi történt?

— A kis templom legnagyobb ékessége, egy Guido Renikép volt, a mely sok idegent csábított oda. Többek között eljött egyszer egy kiváló külföldi festő is és a bácsi szíves meghívására a parókián lakott.

Felicizita csodákat művelt és az idegen vendég nem mulasztotta el, hogy a művészi megbeszélések során Felicizita művészetének is a legnagyobb elismeréssel ne adózzék. A legjobb szobát kapta, a földszinten, rögtön a bejárat mellett. Egy reggel sétára ment s a kandalló párkányán ott felejtette egyik drága gyűrűjét, a melyet valami igen nagy irtól kapott. Mire a sétájáról visszajött, a gyűrű eltűnt.

Egy ideig habozott. Erősen dolgozott benne a vágy, hogy a tolvajt megcsipje, de visszatartotta az aggodalom, hogy kellemetlenséget okozna szíves házigazdájának, ha szólna. Hanem végül mégis csak győzött benne az előbbi érzés.

Szerencsére vagy szerencsétlenségre, Felicizita nem volt azon a reggelen a házban s ezt vagy husz tanu is megerősíthette. A sekrestyés pedig, a kire a ház őrizetét bízta, senkit sem látott bejönni a parókiára, egy suhancz ellenben azt állította, hogy egy kis cigánygyereket is látott besurranni.

(Vége következik.)

Közigazdaság.

× Az Országos Gardasági Munkás- és Cseléd-szegélypénztár központi igazgatótanácsából Makfalvy Géza, földmívelésügyi államtitkárrá történt kinevezése folytán kilépett. A földmívelésügyi miniszter az alapszabályok értelmében az összes alapítótagokat meghívta, hogy a kilépett igazgatótag helyébe újat válasszanak. A választás tegnap ejtetett meg a földmívelésügyi miniszterium első emeleti tanácstermében, a melynek eredménye lett, hogy Hertelendy Ferencz zalamegyei főispán választatott meg egyhangulag.

Kiadóhivatal és nyomda telefon száma 364.

Szerkesztőség telefon-száma 49.

NYILT-TÉR. *)

Az

Erdélyi Bank

és Takarékpénztár

Részvénytársaság

Kolozsvár, Mátyás király-tér 32.

olcsó törlesztéses

jelzálog-kölcsönöket nyújt

kolozsvári kész és építendő házakra, 10—40 évi időtartamra.

Convertál már meglevő jelzálog-tartozásokat **mérsékeltébb százalék** mellett.

A kölcsönök **készpénzben** — tehát nem zálog-levelekben — folyósíttatnak és aránylag a legrövidebb idő alatt bonyolítottatnak le.

Kölcsön kéréshez telekkönyvi kivonat benyújtása elégséges.

Egyébként felvilágosítással készséggel szolgál

90 1—2

az Igazgatóság.

A Sarg-féle szilárd és folyékony Szappan Glycerin a bőrt fehérre és gyöngéddé teszi. Mindenütt kapható.

SARG-féle Glycerin-szappan

ugy felnőtteknél, mint gyermekeknél a leggyöngébb korban a **legkitűnőbb tisztító szernek** bizonyult. Ismert tekintélyek, mint dr. Hebra tanár, Schauta, Frühwald, Breus Károly és Gusztáv, Schaudlbauer stb. által a legjobb eredménnyel használják.

Beck Irma Budapest, IV., Váci-utca 14. sz. I. em. Mindennemű a gyermek-toiletthez tartozó czikk, flu- és leány-gyermekeknél, felöltők, fehérneműk a legfinomabb külföldi modellek szerint, mérsékelt árakban készülnek és kaphatók. Az újonnan berendezett különálló osztályt, hol csakis fiatal hölgyek részére angol és francia toilettek készülnek, a nagyérdemű hölgyközönség becses figyelmébe ajánlom.

92 1—3

* E rovatban közöltekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Személyszállító vonatok indulási ideje október 1-től.

A vonatok indulási ideje középeurópai idő szerint van megállapítva. Az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 percig terjedő éjjeli idő a percek aláhúzásával van megjelölve.

Kolozsvárról indul:

Budapest felé:

515 sz. szem. v.	511 sz. gyors v.	505 sz. szem. v.	545 sz. Tr. sz. sz.	507 sz. szem. v.	501 sz. gyors v.
3 ¹⁸	12 ⁵⁹	7 ¹³	1 ⁴⁰	6 ¹⁷	11 ¹⁰

Deés felé:

2 sz. szem. v.	14 sz. vegy. v.
7 ³²	4 ⁴⁰

Brassó felé:

502 sz. gyors v.	508 sz. vegy. v.	512 sz. sz. sz. t. v.	506 sz. szem. v.	516 sz. vegy. v.
6 ¹¹	8 ³⁰	4 ⁵²	8 ⁵⁴	10 ⁵¹

Brassóból indul:

Predeal felé:

530 sz. szem. v.	592 sz. sz. sz. t. v.	502 sz. gyors v.	582 sz. vegy. v.
3 ⁵⁵	6 ⁵⁵	2 ¹⁹	11 ⁴⁰

Budapest felé:

507 sz. vegy. v.	501 sz. gyors v.	505 sz. szem. v.
5 ²⁰	2 ⁴⁵	8 ¹³

Sepsi-Szt.-György és K.-Vásárhely felé:

7802 sz. szem. v.	7812 sz. vegy. v.	7804 sz. szem. v.
5 ²⁵	2 ⁵⁰	8 ⁴⁵

Zernest felé:

7711 sz. vegy. v.	7713 sz. vegy. v.
8 ³⁵	5 ¹⁰

Nagy-Váradról indul:

Budapest felé:

511 sz. gyors v.	501 sz. gyors v.	503 sz. gyors v.	505 sz. szem. v.	545 sz. sz. sz. t. v.	507 sz. szem. v.
4 ¹⁵	2 ³⁸	8 ⁴³	11 ³⁶	2 ³⁵	11 ⁰⁴

Kolozsvár felé:

508 sz. szem. v.	502 sz. gyors v.	506 sz. szem. v.	512 sz. gyors v.	504 sz. gyors v.
2 ⁰⁶	2 ¹⁸	4 ¹⁰	12 ¹¹	6 ⁴⁶

Csaba felé:

8902 sz. szem. v.	8904 sz. szem. v.	8912 sz. vegy. v.
10 ²⁰	4 ³⁰	7 ⁰⁹

Tövisről indul:

Brassó felé:

506 sz. szem. v.	502 sz. gyors v.	508 sz. vegy. v.
12 ²⁴	8 ³⁷	1 ³⁰

Kolozsvár felé:

515 sz. szem. v.	505 sz. szem. v.	507 sz. vegy. v.	501 sz. gyors v.	511 sz. szem. v.
11 ⁵³	3 ³⁸	2 ⁰⁵	8 ¹²	9 ⁰⁰

Arad felé:

605 sz. szem. v.	607 sz. szem. v.	601 sz. gyors v.	625 sz. vegy. v.	623 sz. vegy. v.
3 ⁴³	2 ⁰⁰	3 ³³	8 ⁵⁵	8 ¹³

Beszterce felé:

7112 sz. vegy. v.	7164 sz. sz. sz. t. v.	7770 sz. sz. sz. t. v.
4 ⁰⁰	9 ⁰⁶	4 ²⁵

A 7164. hétfőn és csütörtökön, a 7170. kedden közlekedik.

A.-Gyéresről Tordára:

6906 sz. szem. v.	6902 sz. szem. v.	6912 sz. vegy. v.	6916 sz. vegy. v.	6914 sz. vegy. v.	6904 sz. szem. v.
5 ⁴⁰	7 ³³	10 ⁵⁰	4 ⁰⁴	6 ³¹	10 ²⁶

Tordáról A.-Gyéresre:

6901 sz. szem. v.	6905 sz. szem. v.	6911 sz. vegy. v.	6913 sz. vegy. v.	6915 sz. vegy. v.	6903 sz. szem. v.
4 ⁴⁵	6 ⁴⁰	9 ⁵⁵	3 ⁰⁰	5 ⁴⁰	8 ⁵²

Kis-Kapusról indul:

Nagy-Szeben felé:

7302 sz. szem. v.	7364 sz. sz. sz. t. v.	7304 sz. szem. v.	7312 sz. vegy. v.
2 ²¹	4 ⁴³	11 ²⁰	7 ¹⁰

Nagy-Szebenből indul:

Kis-Kapus felé:

7311 sz. vegy. v.	7363 sz. sz. sz. t. v.	7301 sz. szem. v.	7303 sz. szem. v.
7 ⁴¹	12 ⁵⁸	4 ³⁷	11 ²⁷

Szegesvárról

Sz.-Udvarhely felé:

7612 sz. vegy. v.	7614 sz. vegy. v.
3 ²²	10 ³⁴

A 7363. és 7364. sz. vonatok csak kedden és pénteken közlekednek.

Maros-Vásárhelyről indul:

Kocsárd felé:

7001 sz. szem. v.	7005 sz. szem. v.	7003 sz. szem. v.	7011 sz. vegy. v.
5 ³⁰	12 ²⁵	5 ⁴³	9 ³⁵

Szász-Régen felé:

7014 sz. vegy. v.	7016 sz. vegy. v.	7018 sz. vegy. v.
4 ⁴²	10 ⁴²	5 ⁴⁵

Brassó felé:

7805 sz. szem. v.	7801 sz. szem. v.	7811 sz. vegy. v.	7803 sz. szem. v.
7 ¹⁰	4 ⁵⁰	12 ³⁵	8 ⁵⁰

Csik-Szereda felé:

7902 sz. szem. v.	7904 sz. szem. v.	7912 sz. vegy. v.
7 ⁰⁰	10 ³⁵	4 ⁵⁵

Fogarás felé:

9722 sz. vegy. v.	9724 sz. vegy. v.
4 ³³	2 ⁰⁰

H I R D E T É S E K.

Kellemes séta után a legjobb üdülő hely
a monostori
Söracsarnok,

a hol mindig friss csapolású, kitűnő minőségű, 13 fokos, 3 hónapos, minden fővárosi sörrel versenyképes

Czell-sör

kapható.

Tiszta és jó ételek!

Minden vasárnap cigányzenekar játszik.

Kiváló tisztelettel

Papp János vendéglős.

30 4—6

Megenni való
szép eredeti, művészi fénykép felvételek.

Nagyon érdekes tárgyuak.

Válogatott 30 lapot küld 3 kor. 40 fill.-ért

(levéljegyekben) Nicola Tarapanoff,

Berlin, 65. Postamt 5.

71

Kanári,

Julius Häger

nemes fajú kitűnő énekes madarak, dbja 10, 12, 15 márká és feljebb. Első rendű anyának való 2—3 márká. — Mindenfelé elküldi utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése ellenében: kanári tenyésztő 1864. óta. St. Andreasberg. (Harz.) 81

Az

I. Wiener Zuschneider Verein

férfi és női öltönyök részére, I. Fütterergasse I. tisztelettel értesíti az érdeklődőket, hogy a saját kiadásában megjelent

tankönyv,

a mely az összes férfi öltönyök új és igen könnyen felfogható módszerrel való készítését tárgyalja és a mely januárius óta az egyesület saját tanintézetében is sikerrel használtatik, ajánlja magánhasználatra a szakembereknek és az érdeklődőknek. A tankönyv tartalma kiterjed a polgári, sport, egyenruha, állami diszruhák és livréék készítésére.

82 2—3

Magyar-belga

fémipargyár részvénytársaság

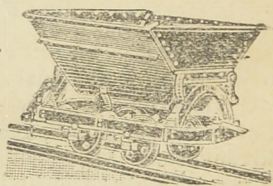
BUDAPEST,

VI., Hungária-körút.

Különlegessége:

Keskenyvágányú vasutak építése és szállítása.

Elvállalja: mezei, erdei, bányai és iparvasutak nyomjelzését, építését és teljes felszerelését.

20 8—10

Szállít: legjobb minőségű Bessemeracél-sínek, szilárd és szállítható vágányokat, váltókat és fordító-korongokat (keskeny és szabványos nyomtávban), bármily szerkezetű kocsikat fából és vasból, mozdonyokat, kerékpárokat, csapágyakat és mindennemű kocsialkatrészt, síklőpályát, sodronypályát, egysínű vasutat.

Rendkívül kedvező fizetési feltételek mellett.

Költségeloirányzatokat és katalógusokat ingyen ad.

Képviselőtet vállal

szalámi és hentesárukban

jól bevezetett zsiradékárú-ügynökség

A. SCHANIL, WIEN, XVII., Helbinggasse 6.

Óh jaj!

Eljen!

Megfojt ez az
átkozott köhögés.

Egger-mellpasztilla
csakhamar meggyógyított.

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors
és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 kor. és 2 kor. Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR” gyógyszerár

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Kapható Kolozsvárt: Burger Frigyes drogueria-
tánál, dr. Czetz Dénes, Dávid József gyógytárakban,
gyógyszertár az Egyszarvúhoz, Gergely Ferencz utóda
drogeria, Halász Jenő, dr. Hintz György, Székely Miklós,
Sárga Gergely és Tanács József gyógytárakban.
Mező-Örményesen: Magassy László, **Tordán:** Böhm
Gusztáv gyógytárakban. 1 16—26

KOLOZSVARI

Takarékpénztár és Hitelbank

Részvénytársaság.

Alaptőkéje 1.200.000 korona teljesen befizetve.

Tartaléktőkéje 204.144 korona 89 fillér.

Betétek könyvecskére, pénztárjegyekre és
folyószámlákra K. 9.011.613.20.

Irodák:

Kolozsvárt, Mátyás király-tér 7.
saját házában.

Betéteket előnyös feltételek mellett fogad-
nak könyvecskére, vagy folyószámlára és azokat
felmondás nélkül fizeti vissza.

Rövid, vagy hosszabb lejáratu, közönséges,
vagy törlesztéses kölcsönöket nyújt

ház- és földbirtokra,

10-től 50 évig terjedő időtartamra a legelőnyö-
sebb kamat és tőketörlesztési hányad mellett s
azokat készpénzben fizeti ki, minden
jutalék levonás nélkül.

Régibb és magasabb kamatu jelzálog-kölcsö-
nöket igen előnyös feltételek mellett konver-
tál, s mindennemű ilyen ügyletet a leggyorsab-
ban bonyolít le.

Leszámitól magán-, vagy üzleti váltó-
kat a legmérsékeltőbb kamatláb alkalmazása
mellett.

Vásárol és elad, valamint előlegeket
nyújt zálogkölcsön, vagy folyószámla
alakjában értékpapírokra és ilyenek véte-
lét, vagy eladását legelőnyösebben közvetíti.

Bevált értékpapír-szelvényeket
és sorsolt értékeket.

Pénzelőlegeket nyújt a Máv. kolozs-
vári állomásának közvetlen szomszédságában fekvő
s szakszerűen kezelt közraktáraiba betárolt
gazdasági terményekre, igen előnyös fel-
tételek mellett. 10 21—*

Kölcsön-zsákokat nagy mennyiségben
és mérsékelt használati díj mellett bocsát a gaz-
da-közönség rendelkezésére.

Kézi zálogosztályában (Király-utca
3. sz. a.) pénzelőlegeket ad arany- és ezüst-
tárgyakra, valamint bármilyen ingósá-
gokra a törvény által megszabott kamat mellett.

HIRDETÉSEK

a legolcsóbb árban felvállaltatnak
a lap kiadóhivatalában.

Bolgárok, zöldségtermelők figyelmébe!

SZÉKELY-UDVARHELY városban, hol rend-
kívül nagy a bivatalki kar, sok a kerttel nem bíró
kereskedő iparos, kik zöldségszükségleteiket mind
a piacról szerzik be s zöldségtermeléssel foglalko-
zik valaki, Marosvásárhely messzi vidékéről hoz-
zak a zöldséget:

haszonbérbe adó

s azonnal átvehető, a város központján fekvő

nagy kert,

kitűnő fekete, mély
humus tartalmu, ki-
válóan alkalmas talaju

telek, mely az udvaron lévő kútból, fekvésénél fogva,
facsatornákon öntözhető.

Van 3 szoba, konyha, két nagy és száraz
pince, külön földi pince — zöld-ég elhelyezésére —
zárt és nyitott színek, azok tisztítására nagyon alkalmas.

Bővebb felvilágosításra, leíró képes ajánlattal Nagy-
solymosi KONCZ ÁRMIN gyógyszerész és nagybir-
tokos szolgál Sz.-Udvarhelyt. 93 1—3

FONTOS

Gyomorbajosoknak!

Étvágyhiányt, gyomorfájdal-
makat, émelygést, gyomor-
gyengeséget, emésztési zava-
rokat, főfájást stb. megszüntet
azonnal a világhírű valódi

BRÁDY-féle 11 3—5

MÁRIACZELLI GYOMORCSEPPEK.

Sok ezer köszönő és elismerő nyilatkozat! Kis üveg hasz-
nálati utasítással 80 fillér, nagy üveg 140 korona.

Gyógyszertárakban kapható.

Főraktár: **BRÁDY C.** gyógyszerára a „Magyar
Királyhoz” Bécs, honnan kívánatra ingyen kül-
detik az érdekes „Specialbroschür”.

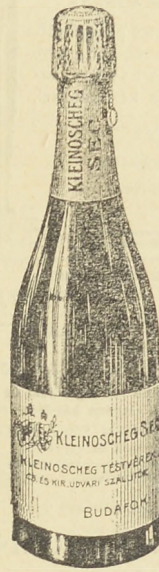
5 kor. beküldése után 6 kis
üveg, 4.50 kor beküldése mel-
lett 3 nagy üveg lesz bér-
mentve küldve. Képviselet
Magyarország részére:
TÖRÖK JÓZSEF gyógyszer-
tára Budapest, Király-utca 12.

Övakodjunk után-
zatoktól! A való-
di MÁRIACZELLI
gyomorcseppek
fenti védjeggyel
és címmel kell
hogy ellátva le-
gyenek.

Hazai gyártmány!

KLEINOSCHEG SEC

87 2—25

UJDONSÁG!

ELSŐ MINŐSÉGŰ
PEZSGŐ.

Kleinoscheg Testvérek

csász. és kir.
udv. szállítók pezsgő pinczéi
BUDAFOK.

Magasfoku

denaturált szesznek literje 48 fillérért

kapható

61 6—6

a gyári raktárban

Kolozsvárt, Deák Ferencz-utca 19.

KLYTHIA PUDER

a bőr ápolására, szépítésére és finomítására.

Elegáns, toilette, salon és bál pudér,

(fehér, rózsás és sárga) vegyileg elmezve és jóváhagyva
dr. J. J. Pohl os. és kir. tanár által Bécsben.

Elismerő iratok a legjobb körökből minden dobozban.

GOTTLIEB TAUSSIG

cs. és kir. udv. toilette-szappan- és illatszergyáros Bécsben.

Főrakt. Wien, I. Wollzeile 9. Kapható: a legtöbb illat-
szer és drogueria üzletben és gyógytárakban.

Ára egy doboznak 1 frt 20 kr. Elküldés utánvétellel
vagy az összeg előleges beküldése ellenében.

3 6—36

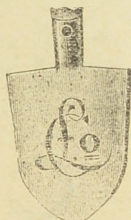
Régi ujságok

kilószámra

olcsó árban

kapható

a Magyar Polgár
kiadóhivatalában.

A világhírű erfurti vetemény-

magvakról szóló legújabb

magyar kiadású főmag-árjegyzékünk

kertek és mezők számára megjelent, melyet minden t. olvasónak ingyen és bérmentve
megküldünk és kérjük azt egy levelező-lapon megrendelni.

LIEBAU & Co

udvari szállítók, magtermesztők
mű- és kereskedelmi kertészek.

ERFURT 1.

U. i. A vetemény-magvak behozataláért nem kell vámot fizetni. Egy 5 kgos posta-
csomagnak a szállítási díja Magyarország bármely postaállomására csak 60 fill.-be kerül.

Oltóság! Lelkiismeretességet!

Saját érdekében hirdessen kizárólag

LEOPOLD GYULA

hirdetési irodája által, Budapest, Erzsébet-körút 54.

Szakavatottisági Pontosság!

Császárfürdő

téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Elsőrangú kénes hévízi gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel, legmodernebb iszapfürdőkkel, pompás ásványvizuszodákkal, kő- és kádfürdőkkel.

200 kényelmes lakosztállyal.

Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

REPARATOR

KÖSZVÉNY ÉS CSÚZ ELLEN LEGSIKEREBB
a KRIEGNER-féle

1 üveg 2 korona, kis üveg 1 kor.

Főraktár: KORONA-GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.

KIVÁLÓ SZERENGE!
• ELŐZÉKENYSÉG!

SZERENGE-NAPTÁR
INGYEN ÉS BÉRMENYVE!

KIRÁLYFI ÉS TÁRSA

BANKHÁZA, BUDAPEST, ANDRÁSSY-UT 60.

a magy. kir. szab. osztályosajáték főelárulói helye.

110,000 sorsjegy, 55,000 nyer. — Nyeremények összege 14,459,000 korona.

A Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete

BUDAPEST, V., GÉZA-UTCZA 2.

300 koronától kezdve ad törlesztésen záloglevél-kölcsönöket, melyek után

teljes kasszafizetés:		2/0 levonással:	
50 korona a 1000 évi 5.40%-ra	40	50 évi 5.40%-ra	40
30	30	30	30
20	20	20	20

fizetendő járadékul a törlesztéssel együtt.

Bővebb felvilágosítást az intézet díjmentesen ad.

HÔTEL PARIS SZÁLLODA

Szállodás: SIMON PÁL.

BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRUT 25. SZ.

100 szoba 2-20 K-tól fejlettebb kiszolgálással és villanyvilágítással együtt. Fürdők, elegáns kávéház, étterem és sörcsarnok a házban. Villamos vasúti megállóhely az összes pályaudvarok és hajók felé.

REMINGTON

LEGÖNÖKELETESEBB

IRÓGÉP

ÚJ MODELLJE megjelent!

PROSPEKTUST KÜLD

GLOGOWSKI ÉS TÁRSA

BUDAPEST

ANDRÁSSY-UT 12.

FEJLEMULHATATLAN

Ön nagyon idősnek látszik!
Fesse haját a CZERNY-féle

Tanningene

HAJFESTŐ-SZERREL.

VÉRGYÓGYÍTÁS

A legsikeresebb gyógymód: asthma, szív-, gyomor-, ideg- és bőrbaj, szélhűdés, elmezavar stb. ellen.

Megalapítója és egyedüli képviselője:

Dr KOVÁCS J. fővárosi orvos
BUDAPEST, V., VÁCZI-KÖRUT 18. SZ. I. EM.

Vidékiek kedvenc találkozó helye

KLIVÉNYI FERENCZ

vendéglős elsőrangú étterem

Budapest, VI., Andrassy-út 39.

Kitűnő magyar konyha, valódi tiszta borok és a világhírű „PSCHORRBRÄU” egyedül kimerése.

Az egyedül létező valódi angol

SZÉPÍTŐSZER

a Balassa-féle valódi angol mely azonnal eltávolít minden szepit, májfoltot, pattanást, mitesszt stb. és az arcnak tiszteget, fiataloságot kölcsönöz. Hölgyeknek nélkülözhetetlen!

Egy üveg ára 2.- K, hozzá ugorka-szappan 1.- K, puder 2.- K.

Postai szétküldés naponta.

Balassa Kornél

Főszékhely: Gyógyszertára: Budapest — Erzsébetfalva.

OSERS és BAUER

MOTORGYÁR

BUDAPEST V., Lipót-körút 7.

Bécs Drednerstrasse 79—85.

Benzin- és petrolin-motorok

Benzin- és petrolin-lokomobilok

Szivógáz-motorok 2—3 fillér tüzemköltiséggel.

Ezernyi berendezések működésben. — Elsőrendű gyártmány. — Kedvező fizetési feltételek.

Versenyen kívüli olcsó árak!

Elsőrangú angol és francia női ruha-kelme-különlegességek árulása

LEON és OLÁH

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca

Mintákat az ország minden részébe ingyen és bérmentve küldenek

Uraknak!

Zamba-tokok

megfőtltve Santelja-olajjal 0,2

Számos köszönőirat.

Gyógyít fájdalom nélkül néhány nap alatt hólyag- és csőbántalmakat (folyás). Orvosiilag melegen ajánlva. Sokkal jobb, mint a Santal.

Egyedül gyáros

Egy karton 2 és 5 márkáért kapható.

Főraktár és szállító hely:

Brady C. gyógyszer-tára, Bécs, Fleischmarkt 1. és a kolozsvári gyógyszer-tárakban. 15 9—11

Állítólagos jobb szerek visszautasítandók.

A Globus-Putz-Extract

jobban takarít, mint minden más ércztisztító-szer.

A Richter-féle

LINIMENTUM CAPS. COMP.

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszor, amely már több mint 34 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvény, csúznál és meghűléseknel.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” cizjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f. 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszer-tárban kapható. Főraktár: Török József, gyógyszerésznel Budapest.

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók. Rudolstadt.

Serravallo

China-Vas-Bor

erősítő szer vérszegényeknek, gyöngéknek és üdülő betegeknek.

Etvágygerjesztő, idegerősítő és vértjavító szer.

Kitűnő ize van.

Több mint 2000 orvosi elismerés.

J. Serravallo Trieste-Barcola.

Kapható minden gyógyszer-tárban 1/2 literes palackokban 2 k. 40 fill., 1 literes palackokban 4 k. 40 fill.

29 8—50